

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний №2
Кафедра пропедевтики педіатрії

Силабус курсу
Пропедевтика педіатрії

Обсяг	5 кредитів ECTS, 150 годин
Семестр, навчання	рік V – VI семестри, третій рік навчання
Дні, час, місце	Протягом семестрів згідно графіка
Викладач (-і)	Старець О.О., д.мед.н., професор Котова Н.В., д.мед.н., професор Федоренко О.В., к.мед.н., доцент Кукушкін В.Н., к.мед.н., доцент Калашнікова К.А., к.мед.н., доцент Лосева К.О., к.мед.н., доцент Нікітіна Н.О., к.мед.н., доцент Годлевська О.В., к.мед.н., доцент Геращенко Ю.О., асистент Дубковська М.В., к.мед.н., асистент Кобан Н.А., асистент Майчук В.О., к.мед.н., асистент Хіменко Т.М., асистент Черниш С.Б., асистент Коваленко Д.О., асистент Солов'йова С.А., асистент Стобецька С.А., асистент Шаповаленко І.Є., асистент
Контактний телефон	+38(048)723-74-84
E-mail	proped_ped@onmedu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра пропедевтики педіатрії Адреса: 65082 Україна, м. Одеса, пров. Валіховський, 5
Консультації	Протягом семестрів згідно графіка

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися шляхом використання E-mail, соціальних мереж, телефону, очних зустрічей.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – закономірності фізичного та психомоторного розвитку дітей різного віку, анатомо-фізіологічні особливості та семіотика ураження різних органів та систем дитячого організму, принципи раціонального вигодовування та харчування дітей різного віку.

Пререквізити: вивчення дисципліни «Пропедевтика педіатрії» передбачено на III курсі у V та VI семестрах, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, з якими інтегрується програма навчальної дисципліни.

Постреквізити курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Пропедевтика педіатрії» є формування умінь застосовувати знання з пропедевтики педіатрії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Завдання дисципліни:

- ♦ сформувати навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта;
- ♦ навчити збирати дані про скарги, анамнез хвороби, анамнез життя у дітей;
- ♦ навчити виділяти провідний клінічний симптом або синдром;
- ♦ сформувати здатність до встановлення попереднього діагнозу, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз у дітей;
- ♦ навчити визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду;
- ♦ сформувати вміння вести медичну документацію.

Очікувані результати

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- періоди дитячого віку
- особливості фізичного та психомоторного розвитку дітей різного віку
- анатомо-фізіологічні особливості та методика обстеження органів і систем у дітей різного віку
- семіотику захворювань різних органів і систем у дітей
- раціональне вигодовування немовлят та дітей старше 1 року.

Студенти повинні вміти:

- збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя за стандартною схемою опитування хворого;
- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд;
- оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини;
- складати раціони харчування здорових дітей різного віку;
- обстежувати стан шкіри та підшкірної клітковини;
- обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин);
- обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів);
- обстежувати стан органів черевної порожнини
- обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація);
- обстежувати стан нервової системи;
- обстежувати стан видільної системи;
- обстежувати стан ендокринної системи;
- обстежувати стан системи крові;
- обстежувати стан імунної системи;
- вести медичну документацію;
- виділити провідний клінічний симптом або синдром, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані клінічного обстеження дитини;
- інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень у дітей в нормі та при патології.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.) та практичних занять (70 год.), організації самостійної роботи студентів (50 год.).

При викладанні навчальної дисципліни «Пропедевтика педіатрії» використовуються словесні, наочні (таблиці, малюнки), практичні, симуляційні, частково-пошукові, дослідницькі методи навчання, ситуаційне навчання, усне опитування та тестування, курація хворої дитини та написання історії хвороби хворої дитини.

Клінічною базою кафедри пропедевтики педіатрії є Багатопрофільний медичний центр-Університетська клініка ОНМедУ. Лекції читаються в лекційній залі дитячої клініки цієї бази. Практичні заняття з дисципліни проводяться у відділеннях дитячої клініки та в приміщеннях кафедри пропедевтики педіатрії, яка розташована на території дитячої клініки.

Зміст навчальної дисципліни

Розділи дисципліни

1. Періоди дитячого віку
2. Фізичний та психомоторний розвиток дітей.
3. Природне вигодовування немовлят
4. Штучне та змішане вигодовування немовлят
5. Оцінка харчування, складання листка харчування та консультування батьків з питань вигодовування дітей.
6. Нервова система у дітей.
7. Шкіра, підшкірна основа та кістково-м'язова система у дітей.
8. Система дихання у дітей.
9. Серцево-судинна система у дітей.
10. Система крові у дітей
12. Системи травлення у дітей.
12. Сечова система у дітей.
13. Ендокринна система у дітей.
14. Написання та захист історії хвороби.

Тематичний план лекцій:

Тема 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.

Тема 2. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Безумовні рефлексі. Первинний туалет. Ознаки недоношеності.

Тема 3. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки фізичного розвитку дітей. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації. Семіотика порушень фізичного та психомоторного розвитку дітей.

Тема 4. Фізичний та психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки фізичного розвитку дітей. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації. Семіотика порушень фізичного та психомоторного розвитку дітей.

Тема 5. Штучне вигодовування. Класифікація молочних сумішей. Гарантійне коров'яче молоко. Змішане вигодовування. Техніка догодовування і критерії оцінки її ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному та змішаному вигодовуванні.

Тема 6. Анатомио-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Менінгіальні рефлексі. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Дитячий церебральний параліч, гідроцефалія, мікроцефалія, менінгіт.

Тема 7. Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Загальна семіотика основних її змін. Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини.

Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей. Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової системи.

Тема 9. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Особливості ембріогенезу органів дихання і аномалії їх розвитку. Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.

Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Вродженні аномалії серця та судин. Клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей. Семіотика природжених захворювань серця і судин у дітей. Семіотика набутих захворювань серця і судин у дітей. Особливості ЕКГ у здорових дітей різного віку.

Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей (анемія, гострий і хронічний лейкоз, геморагічний васкуліт, тромбоцитопенічна пурпура, гемофілія та ін.).

Тема 12. Анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань (гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей. Синдром "гострого живота".

Тема 13. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей (пієлонефрит, гломерулонефрит, цистит та ін.). Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протейн-, еритроцит-, лейкоцит-, циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності.

Тема 14. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей.

Тема 15. Імунна система та особливості її функціонування у дітей. Поняття про імунодефіцити, класифікація та семіотика імунодефіцитних станів. Клініко-імунологічна семіотика ВІЛ-інфекції у дітей.

Тематичний план практичних занять:

Тема 1. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Тератогенні фактори їх вплив на плід. Критичні періоди вагітності.

Тема 2. Комунікативні навички. Паспортні данні. Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез життя та хвороби у дітей. Особливості методики обстеження хворої та здорової дитини.

Тема 3. Новонароджена дитина. Первинний туалет та зрілість новонародженого. Ознаки недоношеності, класифікація недоношених. Оцінка загального стану та Шкала АПГАР. Фізіологічні, рубіжні та патологічні стани новонародженості. Особливості догляду за новонародженим.

Тема 4. Безумовні рефлекси новонароджених. Особливості методики обстеження новонароджених.

Тема 5. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку. Динаміка зросту, маси тіла, зміна окружності голови, грудей, пропорції та ін. Техніка антропометричних вимірювань і оцінка їх результатів. Сигмальні та центильні таблиці.

Тема 6. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей. Фізичне виховання дітей різного віку. Режим дня.

Тема 7. Оцінка психомоторного розвитку дітей різних вікових груп. Розвиток моторики, статики, сенсорних реакцій, мови, емоційної та соціальної поведінки у дітей раннього віку. Семіотика порушень психомоторного розвитку дітей

Тема 8. Природне вигодовування грудних дітей. Лактація, складові частини материнського молока, його переваги. Необхідність дітей в харчових інгредієнтах (білках, жирах, вуглеводах). Методи розрахунку об'єму і режиму вигодовування.

Тема 9. Прикорм і корекція харчування. Техніка і правила вигодовування. Складання "листка харчування" для дітей першого року життя. Правила грудного вигодовування недоношених дітей.

Тема 10. Штучне вигодовування немовлят. Гарантійне коров'яче молоко. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Необхідність дитини в білках, жирах вуглеводах і калоріях при змішаному вигодовуванні. Прикорм і корекція харчування. Техніка проведення штучного вигодовування. Складання "листка харчування". Змішане вигодовування. Техніка і правила введення докорму. Техніка і правила догодовування. Необхідність дитини в білках, жирах вуглеводах і калоріях при змішаному вигодовуванні. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах. та калоріях при змішаному вигодовуванні.

Тема 11. Складання «листка харчування» при різних типах вигодовування. Консультування батьків з питань вигодовування.

Тема 12. Вирішення комплексних ситуаційних задач з наступним переліком питань: оцінка фізичного та психо-моторного розвитку. Оцінка харчування, складання листка харчування та консультування батьків з питань вигодовування.

Тема 13. Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Дослідження чутливості, сухожилкових рефлексів та черепно мозкових нервів. Дослідження менінгеальних рефлексів та координації рухів (поза Ромберга, пальце-носова проба, п'ятково-колінна проба). Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін (при гнойних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.).

Тема 14. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей (менінгіт, енцефаліт, дитячий церебральний параліч, гідроцефалія, мікроцефалія.)

Тема 15. Методика дослідження шкіри і підшкірної клітковини у дітей. Семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини.

Тема 16. Методика дослідження кісткової і м'язової систем у дітей. Семіотика уражень кісткової і м'язової систем у дітей.

Тема 17. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Методика клінічного обстеження органів дихання у (скарги, анамнез, огляд, пальпація, перкусія, аускультация).

Тема 18. Семіотика уражень органів дихання. Синдром дихальної недостатності.

Тема 19. Додаткові методи дослідження при патології органів дихання.

Тема 20. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Особливості кровообігу плода. Методика огляду, пальпації, перкусії та аускультативної системи у дітей. Семіотика змін.

Тема 21. Семіотика природжених і набутих вад серця та судин у дітей (ендокардит, гостра ревматична гарячка та ін.). Ехокардіографія.

Тема 22. Семіотика набутих захворювань серця і судин у дітей (міокардит, перікардит, порушення ритму серця). Особливості ЕКГ у здорових дітей різного віку.

Тема 23. Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного обстеження дітей з ураженням системи крові

Тема 24. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей.

Тема 25. Анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Методика клінічного обстеження органів травлення.

Тема 26. Основні захворювання органів травлення у дітей раннього віку (пілороспазм, пілоростеноз, діспептичний синдром, синдром мальабсорбції та ін.).

Тема 27. Семіотика та діагностика захворювань органів травлення у дітей старшого віку (гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.). Основні синдроми (абдомінальний, гепатобіліарний, інтестинальний, больовий синдром, синдром жовтяниці, холстазу та ін.).

Тема 28. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дітей. Методика обстеження сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.).

Тема 29. Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності.

Тема 30. Методика обстеження щитовидної та паращитовидної залоз, епіфіза, гіпофіза та надниркових залоз у дітей. Семіотика захворювань та синдромів.

Тема 31. Методика обстеження підшлункової залози у дітей. Семіотика захворювань та синдромів. Коми.

Тема 32. Курація хворої дитини. Написання історії хвороби хворої дитини.

Тема 33. Захист історії хвороби.

Тема 34. Відпрацювання практичних навичок та алгоритмів ОСКІ.

Тема 35. Іспит.

Перелік рекомендованої літератури

Основна література

1. Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих навч. закл закладів / В.Г.Майданник, В.Г.Бурлай, О.З.Гнатейко [та ін.]; за ред. проф. В.Г.Майданника. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 880 с.: іл. (рекомендовано ЦМК з вищої медичної освіти МОЗ України як підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації)

2. Клінічне обстеження дитини : навч. посіб. : пер. з рос. / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2017. 518 с. : іл. (Педіатрія).

3. Педіатрія. За редакцією О.В. Тяжкої. Вінниця. «Нова книга». 2016. 1150 с.

4. Педіатрія: Національний підручник / Під ред. Т.А. Крючко, А.Е. Абатурова. Київ: Медицина, 2017. – 224 с.

5. Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років / наказ МОЗ України від 20.03.2008 № 149.

6. Майданник В. Г., Дука К. Д. Пропедевтична педіатрія.: Вінниця: Нова Книга, 2012., 879с.

7. Пропедевтика педіатрії: навчальний посібник для студентів III курсу медичного факультету вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації / за ред. проф. Гнатейка О.З. Львів, 2014. 671 с. іл.

8. Загальний догляд за здоровими і хворими дітьми. навч. посібник. І.Л. Бабій, Н.О. Нікітіна, К.А. Калашнікова. Одеса: ОНМедУ, 2010. 184 с.

9. Рациональное вскармливание и питание ребенка грудного и раннего возраста: учеб. Пособие/ авт. кол.: Старец Е.А. Малиновская Н.А., Федчук И.Н. и др. – Одесса: Феникс, 2014. 126 с.

10. Nelson Textbook of Pediatrics.-20th ed/.[edited by] Robert M.Kliegman...[et al.], 2016.-3147 pp.

Допоміжна література

1. Майданник В.Г., Бутилiна О.В. Клінічна діагностика в педіатрії. К., Дорадо-Друк, 2012 286 с.
2. Пропедевтика педіатрії. Учебник для студентов высших медицинских учебных заведений/Под редакцией акад. НАМН України, проф. В.Г. Майданника. Винница: Нова книга, 2017. 888 с.
3. Washington Manual of Pediatrics, 2nd ed. by Andrew J. White (Editor), 2016. 542 pp.
4. Illustrated Textbook of Paediatrics by Tom Lissauer (Editor); Will Carroll (Editor), 2018.-533 pp.
5. Калашникова Е.А., Никитина Н.А. Дефект межжелудочковой перегородки: особенности ранней неонатальной и постнатальной диагностики, клинической манифестации, лечения и прогноза на современном этапе. *Здоровье ребенка*. 2016. № 4.(72). С. 71-75.
6. Калашникова Е.А., Никитина Н.А. Ранняя неонатальная, постнатальная диагностика, клиническая манифестация, лечение и прогноз при дефекте межпредсердной перегородки. *Здоровье ребенка*. 2016. № 6 (74). – С.63-67.
7. Калашникова Е.А., Никитина Н.А. Открытый артериальный проток: особенности ранней неонатальной, постнатальной диагностики, клинической манифестации, лечение и прогноз. *Здоровье ребенка*. 2017. № 2. С.104-109.
8. Калашникова Е.А., Никитина Н.А., Баязитова М.Д. Динамика заболеваемости и распространенности болезней системы кровообращения и врожденных пороков сердца у детей Одесской области за последние годы. *Матеріали XXVIII Національного конгресу кардіологів України* (Київ, 20-22 вересня 2017 р.). Український кардіологічний журнал. Додаток 1. 2017. С.122-122.
9. Никитина Н.А., Калашникова Е.А., Галич С.Р., Сочинская Т.В. Диагностика, клиника, лечение и прогноз при гидронефрозе почек. *Інтегративна Антропологія*. 2018. № 1 (31). С. 60 - 63.
10. Старець О.О. Роль макро- і мікроелементів у зростанні та розвитку на першому році життя дітей, народжених передчасно / О.О. Старець, Н.В. Котова, Т.М. Хіменко. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*. 2016. № 4(22). С. 61–65. DOI: <https://doi.org/10.24061/2413-4260.VI.4.2>
11. Старець Е.А. Атопический дерматит у детей: клинические проявления и их возрастные особенности / Е.А. Старец, С.Б. Черныш. *Одеський медичний журнал*. 2017. № 4. С. 47-52.
12. Старець О.О. Оцінка значущості факторів ризику розвитку атопічного дерматиту у дітей / О.О. Старець, О.В. Федоренко, С.Б. Черныш // *Досягнення біології та медицини*. – 2018. - № 1(31). – С. 38 – 41.
13. Старець О.О. Досвід впровадження симуляційного навчання та універсального підходу до оцінки, розпізнавання та стабілізації станів, що загрожують життю дитини / О.О.Старець, Н.В.Котова, К.О.Лосева, О.В. Федоренко. *Клінічна анестезіологія та інтенсивна терапія*. 2018. №1. С.93-102
14. Старець Е.А., Котова Н.В., Лосева Е.А., Федоренко О.В. Симуляционное обучение в педиатрии и неонатологии: оценка, распознавание и стабилизация неотложных состояний у детей. *Здоровье ребенка*. 2018. №4 (13). С. 405-410 DOI: <http://dx.doi.org/10.22141/2224-0551.13.4.2018.137028>
15. Котова Н.В., Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Коваленко Д.А. Дослідження існуючої практики годування дітей першого року життя: опитування

батьків / Н.В.Котова, О.О.Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О.Геращенко, Д.А. Коваленко. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*. 2020. № 1(35). С. 14–21. DOI: <https://doi.org/10.24061/2413-4260.X.1.35.2020.2>

16. Котова Н.В., Старець О.О., Хіменко Т.М., Геращенко Ю.О., Федоренко О.В. Як оптимізувати практику вигодовування немовлят /Н.В.Котова, О.О. Старець, Т.М. Хіменко, Ю.О. Геращенко, О.В. Федоренко. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*. 2020. № 2(36). С.29-36.

Інформаційні ресурси

1. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Medscape: https://emedicine.medscape.com/pediatrics_general

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль

Під час поточного контролю застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, тестування з теоретичного матеріалу.

Поточне оцінювання студентів по відповідних темах проводиться за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Оцінка «відмінно» виставляється, у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає виключно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності;

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є іспит. До іспиту допускаються студенти, які виконали програму дисципліни, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Іспит є обов'язковим для усіх і складається із рішення 1-ї задачі, усного опитування та інтерпретації результатів лабораторно-інструментальних методів дослідження. Іспит проводять зав. кафедри, професор, завуч кафедри та доценти.

Для оцінювання дисципліни за 4-бальною шкалою з початку розраховується середній бал за дисципліну як середнє арифметичне двох складових:

- 1) середній поточний бал як середнє арифметичне всіх поточних оцінок, округлене до двох знаків після коми;
 - 2) традиційна оцінка за іспит.
- Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-

бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Середній бал за дисципліну	Відношення середнього балу до максимальної величини цього показника	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою
4,45-5,0	90-100%	5
3,75-4,44	75-89%	4
3,00-3,74	60-74%	3

Самостійна робота студентів.

Формою самостійної роботи є самостійне вивчення питань СРС, які входять у перелік питань іспиту.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

- Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання.
- Перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручній для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре».
- Перескладання теми під час поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків дозволених викладачем під час заняття для підготовки практичних завдань;
- ♦ списування під час контролю заборонені;
- ♦ самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Присутність на всіх заняттях є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважної причини).

Мобільні пристрої

Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання мобільних пристроїв окрім випадків, дозволених викладачем під час заняття для підготовки практичних завдань.

Поведінка в аудиторії

Дії у професійних і навчальних ситуаціях з позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології.

- дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні з студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.